

Operační program Rozvoj lidských zdrojů

Priorita 3 Rozvoj celoživotního učení

Opatření 3.1 Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních a rozvoj podpůrných systémů ve vzdělávání

Systémový projekt

Rozvoj Národní soustavy kvalifikací podporující propojení počátečního a dalšího vzdělávání

(NSK - Národní Soustava Kvalifikací)

Zpracovali:

Mgr. Klára Bezděková, MŠMT, VO 201
Bc. Hana Blehová, DiS., MŠMT, Odd. 201
RNDr. Miroslav Kadlec, NÚOV

O B S A H

1	Východiska.....	3
2	Cíle projektu.....	4
2.1	Cílové skupiny.....	5
3	Obsah projektu.....	6
3.1	Popis plánovaných aktivit.....	8
4	Způsob realizace projektu.....	18
4.1	Metody realizace.....	18
4.2	Partneři a jejich zapojení při realizaci projektu.....	19
4.3	Vnitřní postupy řízení.....	21
4.4	Stanovení zodpovědnosti.....	21
5	Výstupy projektu.....	21
5.1	Přidaná hodnota projektu.....	22
6	Financování projektu.....	23
6.1	Trvalá udržitelnost projektu.....	23
7	Rizika.....	23
7.1	Návrh opatření pro předcházení rizikům.....	24
8	Vazby.....	24
8.1	Vazby projektu na příslušná opatření.....	24
8.2	Vazba projektu na jiné projekty ESF.....	25
8.3	Publicita.....	27
9	Horizontální témata projektu.....	27
9.1	Vliv na informační společnost.....	27
9.2	Vliv na rovné příležitosti.....	28
9.3	Vliv na životní prostředí.....	28
9.4	Místní iniciativy.....	28
10	Přílohy.....	Chyba! Záložka není definována.

1 Východiska

Národní soustava kvalifikací bude představovat základní systémový rámec pro oblast dalšího vzdělávání a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, její součástí bude i soustava oborů vzdělání dle školského zákona. Národní soustava kvalifikací tak vytvoří předpoklad pro propojování počátečního a dalšího vzdělávání, stanoví vztahy mezi dílčími kvalifikacemi i vztahy mezi dílčími a úplnými kvalifikacemi, rovněž vymezí pravidla pro skládání dílčích kvalifikací pro získání kvalifikace úplné.

Prostřednictvím Národní soustavy kvalifikací a hodnotících standardů budou moci být posuzovány a hodnoceny výsledky dalšího vzdělávání.

Systémový projekt Rozvoj Národní soustavy kvalifikací podporující propojení počátečního a dalšího vzdělávání vychází z evropské strategie učící se společnosti, evropsky uznávaných principů, celoživotního učení a z Národního programu rozvoje vzdělávání v České republice.

Evropská unie staví dnes svou vzdělávací politiku (a také politiku zaměstnanosti) na celoživotním učení, které je dostupné všem.¹ Jednou z klíčových myšlenek **Memoranda o celoživotním učení** je umožnit lidem získávat tradiční certifikáty i jinak než jen studiem ve škole, tj. oceňovat a uznávat odborné způsobilosti získané například v práci (tzv. informální učení). Jednou z cest k naplnění této myšlenky je vytváření **kvalifikačních rámců, standardů a přístupů k hodnocení** (tzv. soustav kvalifikací), které podpoří další vzdělávání a učení v co nejširším rozpětí forem i výsledků vzdělávání. S pomocí takových kvalifikačních soustav bude možné učení snadněji přizpůsobovat jak individuálním potřebám, tak potřebám podniků a firem.

V Národním programu rozvoje vzdělávání v České republice (tzv. Bílá kniha) schváleném jako strategický materiál vládou² se mezi rozvojovými prioritami nachází mj. vytvoření *otevřeného, koherentního a transparentního systému středoškolského vzdělávání a dále začlenění dalšího vzdělávání do vzdělávací soustavy tak, aby tvořilo její integrální součást*. Bílá kniha poukazuje na neexistenci mechanismů systémového rozvoje dalšího vzdělávání, neexistenci systému certifikace a uznávání výsledků vzdělávání a učení. Tyto nedostatky znesnadňují zájemcům o vzdělávání orientaci v nabídce vzdělávání, uznávání výsledků vzdělávání a ve svých důsledcích omezují přístup k celoživotnímu učení. Přitom další vzdělávání, vedoucí k dosažení stupně vzdělání a počáteční kvalifikace, by mělo být druhou šancí pro ty, kteří z různých důvodů určitého stupně vzdělání nedosáhli.

O potřebě tvorby kvalifikačních soustav na národní (i nadnárodní) úrovni se dále uvažuje i v souvislosti s **rostoucí mobilitou na evropském trhu práce**, který *„nemůže efektivně a hladce fungovat bez evropského kvalifikačního rámce, který bude společným východiskem pro uznávání kvalifikací. ... Evropský rámec tohoto druhu by měl přirozeně vycházet z národních kvalifikačních rámců, které musí být*

¹ Memorandum o celoživotním učení, MŠMT, Praha 2001.

² Usnesení vlády České republiky č. 113 ze dne 7. února 2001.

ucelené a musí zahrnovat vysokoškolské vzdělávání a odborné vzdělávání a přípravu“³.

Potřeba transparentních národních systémů kvalifikací podporujících rozvoj celoživotního učení je vnímána celosvětově. Vyplývá z analýz provedených OECD, v jejichž důsledku probíhá od roku 2000 mezinárodní projekt OECD: The Role of National Qualifications Systems in Promoting Lifelong Learning⁴. Dosavadní průběh projektu přinesl nejen informace o současných trendech vývoje kvalifikačních soustav, ale i konkrétní příklady popisů vzájemných vazeb mezi kvalifikačními soustavami a celoživotním učením.

Národní soustava kvalifikací je v tomto systémovém projektu vnímána jako nástroj podpory celoživotního učení. Její rozvoj přispěje k vytvoření systému hodnocení, oceňování a stvrzování osvojených odborných způsobilostí, a tím k propojení počátečního s dalším vzděláváním. NSK umožní srozumitelnost, přehlednost a srovnatelnost kvalifikací a odborných způsobilostí, budou ji moci využívat všichni aktéři celoživotního učení – jak tvůrci koncepcí a strategií, tak zaměstnavatelé a jejich organizace, tak samozřejmě zájemci o celoživotní učení.

Rozvoj soustavy kvalifikací v ČR přitom neznamena vytváření systému nového, ale spíše zastřešení a provázání systémů existujících nebo vznikajících (např. počátečního a dalšího vzdělávání) a jejich doplnění o chybějící systémové nástroje (např. evaluační standardy). Zároveň by měl projekt přispět ke kultivaci prostředí, v němž o problematice kvalifikací komunikují všichni relevantní partneři.

Východiskem NSK bude Národní soustava povolání (vyjádřeno v Integrovaném systému typových pozic).

2 Cíle projektu

Obecným cílem projektu je **zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních a rozvoj podpůrných systémů ve vzdělávání** (Opatření 3.1. OP RLZ). Specifickým cílem projektu je **propojování počátečního a dalšího vzdělávání, a to rozvojem Národní soustavy kvalifikací.**

Navrhovaný systémový projekt má za cíl vytvořit NSK a podpořit její následný rozvoj. **NSK bude vymezovat kvalifikace (a to kvalifikace úplné a kvalifikace dílčí) a popisovat vzájemné vazby mezi nimi. Dále bude vymezovat kvalifikační a hodnotící standardy v jednotném, přehledném a srozumitelném prostředí, dostupném prostřednictvím informačního systému všem aktérům celoživotního učení.**

Rozvoj Národní soustavy kvalifikací přispěje k propojení certifikace počátečního a dalšího vzdělávání a k modulovému uspořádání vzdělávacích cest a kurikul. Ve svém

³ *Vzdělávání a odborná příprava 2010*, Tzv. Joint interim report přijatý Radou ministrů pro vzdělávání dne 26. února 2004. Citováno z českého překladu, který byl předložen PV MŠMT dne 28.4.2004 jako č.j.: 17917/2004-54, odstavec 2.3.1 Potřeba evropského kvalifikačního rámce, str. 28 českého překladu.

⁴ Na projektu participuje 23 zemí, včetně ČR a významné mezinárodní organizace – kromě OECD též ILO, Cedefop, ETF.

důsledku umožní rozvoj Národní soustavy kvalifikací provázat a propojit počáteční a další vzdělávání. To je systémovým předpokladem pro zvýšení dostupnosti dalšího vzdělávání, zlepšení horizontální i vertikální prostupnosti vzdělávací soustavy, resp. pro rozvoj celoživotního učení.

Přehlednost soustavy a dostupnost relevantních informací pomůže rozvíjet další vzdělávání na středních školách a zvýšit přístup všech zájemců k učení i k získávání a obnovování odborných způsobilostí potřebných pro trvalou účast ve společnosti znalostí. Důležité je, že v takovém systému kvalifikací **budou mít cílové skupiny** (lišící se úrovní vzdělání a pracovních zkušeností) **možnost dospět ke srovnatelným kvalifikacím různými cestami prostřednictvím počátečního i dalšího vzdělávání**. Národní soustava kvalifikací přispěje k vytvoření prostředí pro posuzování, oceňování a stvrzování odborných způsobilostí osvojených nejen prostřednictvím všech typů vzdělávacích programů, ale i neformálním vzděláváním a informálním učením. To v konečném důsledku přispěje ke zvýšení celkové účasti na vzdělávání a učení.

Rozvoj Národní soustavy kvalifikací je zároveň cestou ke zvýšení transparentnosti vzdělávání a kvalifikací v národním i mezinárodním kontextu. Projekt přispěje k tvorbě prostředí podporujícího vzájemné uznávání kvalifikací (vstup do problematiky přenosu kreditů).

2.1 Cílové skupiny

Výběr cílových skupin vyplývá již ze samotného cíle projektu – propojování počátečního a dalšího vzdělávání.

Vytváření Národní soustavy kvalifikací nemůže probíhat bez účasti škol (**ZŠ, SŠ, VOŠ včetně škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami**) jako stávajících či potenciálních organizátorů dalšího vzdělávání. Řešení projektu v cílovém stavu podpoří **propojení počátečního a dalšího vzdělávání** poskytovaného těmito školami a **povede k rozvoji dalšího vzdělávání zejména na středních a vyšších odborných školách**.

Důležitou cílovou skupinou jsou **sociální partneři (ze státního, soukromého i neziskového sektoru) a jejich organizace** - jako významní představitelé trhu práce. Organizace sociálních partnerů budou moci při řešení projektu i následným rozvojem Národní soustavy kvalifikací uplatňovat standardním způsobem obvyklým v některých zemích EU svůj **vliv na cíle a obsah vzdělávání** (např. účasti na stanovování kvalifikačních standardů). Národní soustava kvalifikací by měla mj. sloužit k efektivní komunikaci mezi školami a sociálními partnery.

Rozvoj Národní soustavy kvalifikací bude mít bezprostřední dopad na všechny aktéry celoživotního učení, tedy také na **absolventy všech typů škol, žáky a studenty ZŠ, SŠ, VOŠ a zájemce o další vzdělávání realizované na SŠ a VOŠ**, kteří se tímto stávají konečnou cílovou skupinou projektu. Pro ně bude rozvoj Národní soustavy kvalifikací znamenat lepší orientaci v nabídce dalšího vzdělávání a v systému uznávání výsledků vzdělávání, a tedy ve svém důsledku jejich snadnější přístup k dalšímu vzdělávání. Celkový růst transparentnosti systému vzdělávání a kvalifikací

zvýší dosažitelnost vzdělávacích programů, zejména pro znevýhodněné skupiny a pro osoby s nízkou nebo nulovou kvalifikací, kterým rozvoj Národní soustavy kvalifikací umožní snadnější přístup k dalšímu vzdělávání. NSK podpoří tvorbu modulově uspořádaných vzdělávacích programů vedoucích k získání kvalifikace skládáním dílčích kvalifikací, což povede k dalšímu zvyšování šancí na trhu práce pro osoby s nízkou kvalifikací a bez kvalifikace.

Cílové skupiny se budou na řešení projektu podílet jako tzv. **externí partneři v realizaci a ověřování** (viz schéma zapojení partnerů projektu).

Cílová skupina škol bude do řešení projektu zapojena prostřednictvím cca pětadvacetičlenného **poradního týmu projektu (poradní tým – školy)**. Členové poradního týmu budou zastupovat konkrétní školy a budou nominováni ve spolupráci s KÚ a na základě předchozí spolupráce s NÚOV. Poradní tým bude připomínkovat výstupy projektu a vyjadřovat se k nim. Školy, zastoupené v poradním týmu, se budou dále aktivně podílet na tvorbě vzdělávacích modulů pro dílčí kvalifikace, zejména v oblasti nižších kvalifikací. Specifickou roli budou mít v poradním týmu zástupci vysokých škol. Jejich úkolem bude nejen spolupráce na popisu vyšších kvalifikačních úrovní NSK, ale i hledání cest pro uplatňování principů dohodnutých při tvorbě NSK také v oblasti vyšších kvalifikačních úrovní.

Cílová skupina sociálních partnerů se bude na řešení projektu účastnit prostřednictvím svých zástupců **v poradním týmu projektu (poradní tým – sociální partneři)**. Zástupci sociálních partnerů budou tvořit cca pětadvacetičlenný poradní tým projektu, který bude připomínkovat výstupy projektu. Dále se budou zástupci sociálních partnerů přímo podílet na vývoji a tvorbě profesních profilů, hodnotících standardů a doplňků certifikátů. Pro práci v projektu budou nominováni organizacemi zaměstnavatelů s celostátní působností a ústředními odborovými orgány.

3 Obsah projektu

Projekt si klade za cíl přispět k propojení počátečního s dalším vzděláváním cestou rozvoje Národní soustavy kvalifikací. **MŠMT prostřednictvím** přímo řízené organizace **NÚOV a dodavatele** – společnosti zvolené na základě výběrového řízení podle zákona č. 40/2004 Sb. o veřejných zakázkách, dále jen dodavatel (viz Schéma zapojení partnerů projektu) **vytvoří systémový základ pro bezprostřední a následný rozvoj Národní soustavy kvalifikací**.

Projekt bude řešit jednak tvorbu systémového základu Národní soustavy kvalifikací a jeho pilotního naplňování, jednak vytvoří nástroje pro podporu využívání výstupů tohoto projektu v praxi.

Východiskem NSK bude Národní soustava povolání (vyjádřeno v Integrovaném systému typových pozic). Základními prvky Národní soustavy kvalifikací budou **úplné a dílčí kvalifikace** (uznávané výsledky učení) a **standards** (dohodnuté a strukturované popisy kvalifikací a způsobů ověřování osvojení odpovídajících odborných způsobilostí jednotlivcem).

Ve fázi **tvorby systémového základu Národní soustavy kvalifikací** půjde v první řadě o **vymezení kvalifikačních úrovní pro NSK** a jim odpovídajících odborných způsobilostí, stanovení ukazatelů odborných způsobilostí a **navržení systému hodnocení (evaluace)** těchto odborných způsobilostí (včetně možnosti přenosu kreditů na středoškolské úrovni).

Dále se bude v této fázi projektu pracovat na **stanovení vztahů mezi kvalifikacemi úplnými** (počáteční odborné kvalifikace spojené se stupněm vzdělání) **a dílčími** (nevedou ke stupni vzdělání, ale je možné je uznat při usilování o úplnou kvalifikaci). Přidanou hodnotou oproti současnému stavu budou právě jasně vymezené vztahy mezi dílčími a úplnými kvalifikacemi. Dílčí kvalifikace budou přitom navrženy tak, aby měly na trhu práce (nikoli pouze v dalším vzdělávání) praktický význam, aby garantovaly osvojení odborných způsobilostí potřebných k výkonu nějaké ucelené skupiny odborných činností, která vychází z popisu v integrovaném systému typových pozic. Zároveň bude vytvořen **informační systém Národní soustavy kvalifikací**, který bude na internetu prezentovat NSK a její prvky pro vybrané obory vzdělání a který bude v cílovém stavu dostupný všem aktérům celoživotního učení.

Fáze **naplňování vybrané části NSK jednotlivými prvky** bude mít část metodickou a část tvorby konkrétních prvků Národní soustavy kvalifikací. **V části metodické** vzniknou metodiky tvorby jednotlivých prvků NSK - kvalifikačních standardů a hodnotících standardů (metodika tvorby hodnotících standardů bude dopracována společně s řešiteli systémového projektu UNIV). Při pilotním naplňování NSK se projekt zaměří na kvalifikační úroveň odpovídající úrovni vzdělání ISCED 3C (kvalifikační úroveň odpovídající vyučení v oborech vzdělání kategorie H) a oblast nižších kvalifikací odpovídající úrovni vzdělání ISCED 2 (kvalifikační úroveň odpovídající úrovni vzdělání v oborech vzdělání kategorie E). Pro **pilotní naplnění soustavy** budou na základě vytvořených metodik zpracovány kvalifikační standardy pro **všechny** obory vzdělání odpovídající úrovni vzdělání ISCED 3C a ISCED 2. Na základě metodiky tvorby hodnotících standardů bude zpracováno 40 hodnotících standardů pro vybrané obory odpovídající úrovni vzdělání ISCED 3C a 20 hodnotících standardů pro vybrané obory odpovídající úrovni vzdělání ISCED 2.

Pro podporu využívání výstupů tohoto projektu v praxi bude vytvořena **metodika tvorby vzdělávacích modulů pro dílčí kvalifikace a pro oblast nižších kvalifikací**. Na základě metodiky bude vytvořen **vzorek modulově uspořádaných vzdělávacích programů** vedoucích k získání kvalifikace nově navrženými cestami, zejména skládáním dílčích kvalifikací a dosažení vstupní úrovně kvalifikace vzděláváním v programu, který poskytuje vzdělávanému bez kvalifikace druhou šanci. Vytvořené vzdělávací moduly sice nebudou součástí NSK, budou však z vytvořených pilotních prvků NSK vycházet. Zajistí tak zpětnou vazbu pro tvůrce kvalifikačních a hodnotících standardů a stanou se názorným dokladem jejich využitelnosti pro podporu dalšího vzdělávání na středních školách.

Pro dosažení plánovaných cílů a naplnění obsahového záměru projektu je navrhována **délka projektu 32 měsíců**. Předpokládané datum zahájení projektu je duben 2005 a předpokládaný termín ukončení navrhovaného projektu je konec listopadu 2007.

3.1 Popis plánovaných aktivit

Činnosti plánované v projektu jsou rozčleněny do sedmi aktivit:

- 1 – **Pojetí a struktura NSK**
- 2 – **Tvorba standardů kvalifikací**
- 3 – **Tvorba hodnotících standardů**
- 4 – **Informační systém NSK**
- 5 – **Přenos kreditů**
- 6 – **Tvorba vzdělávacích modulů pro dílčí kvalifikace**
- 7 – **Organizace a řízení**

Aktivita 1 **Pojetí a struktura NSK**

Cíl:

Cílem aktivity je vytvořit strukturu Národní soustavy kvalifikací a systém hodnocení dosažených odborných způsobilostí pro jednotlivé kvalifikační úrovně v rámci NSK.

Obsah:

NSK bude pojata tak, aby odpovídala připravovanému zákonu o dalším vzdělávání - tedy jako jednotný, veřejně přístupný národní registr všech dílčích a úplných kvalifikací, rozlišovaných a uznávaných na území České republiky. Kvalifikace popsané v NSK budou navzájem odlišovány podle úrovně. Každá z nich bude charakterizována popisem žádoucí úrovně odborných způsobilostí. V rámci jednotlivých kvalifikačních úrovní bude stanoven systém hodnocení dosažených způsobilostí ve vazbě na kvalifikační a hodnotící standardy.

NSK bude koncipována tak, aby rozšiřovala možnosti zájemců o získávání kvalifikací a posilovala vazby mezi počátečním a dalším vzděláváním. Při zpracovávání návrhu pojetí a struktury NSK bude prioritou zjednodušování procesů, využívání systémů již existujících nebo vznikajících a jejich důsledné propojování.

Pojetí a struktura NSK podtrhne význam kvalifikačních standardů (popisy úplných a dílčích kvalifikací) a hodnotících standardů (popisy způsobu ověření dosažených výsledků vzdělávání a učení). Silným a výrazně inovativním prvkem přitom bude koncept dílčích kvalifikací, jehož důsledným a systematickým rozvíjením NSK zvýší obecnou dostupnost trhem práce požadovaných kvalifikací a zároveň přispěje k rozšiřování vzdělávacích programů koncipovaných modulově.

Řešitelé systémového projektu nejprve vytvoří návrh struktury NSK a jejích jednotlivých kvalifikačních úrovní, včetně návrhu legislativního zajištění NSK. Návrh pojetí NSK bude rozvíjen při pracovních seminářích, kterých se zúčastní vybraní členové řešitelských týmů a spolupracující zahraniční experti. Návrhy budou následně prezentovány na národní konferenci o NSK (1. národní konference). Cílové skupiny a externí partneři v realizaci a ověřování se budou moci na konferenci vyjádřit k navržené NSK a diskutovat o ní. Struktura a obsah NSK budou upraveny na základě výsledků konference.

Obdobným způsobem bude postupovat vytváření systému hodnocení dosažených odborných způsobilostí pro jednotlivé kvalifikační úrovně v rámci NSK. V návaznosti na pracovní semináře, kterých se zúčastní vybraní členové řešitelských týmů a spolupracující zahraniční experti, bude navržen systém hodnocení dosažených odborných způsobilostí pro jednotlivé kvalifikační úrovně v NSK. Návrh bude prezentován a diskutován na národní konferenci o NSK (2. národní konference), zaměřené na hodnocení dosažených odborných způsobilostí a uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení. Na základě výsledků konference bude systém hodnocení dosažených způsobilostí optimalizován.

Realizační tým:

management projektu (NÚOV),
management projektu (dodavatel)
experti – systémové návrhy a metodika (NÚOV),
experti – metodika (dodavatel),
experti – informatika (dodavatel),
experti – zahraniční poradci pro soustavu kvalifikací (NÚOV),
experti – poradní tým-sociální partneři,
experti – poradní tým-školy.

Výstupy:

- studie s návrhem pojetí NSK,
- studie s návrhem systému hodnocení dosažených odborných způsobilostí,
- **koncepce NSK, jejího naplňování a provozu** (konečný výstup reflektující dosažený konsenzus a navržený zákon o dalším vzdělávání).

Harmonogram:

Činnost	Konání	Zodpovědnost
Návrh struktury a pojetí NSK a vymezení kvalifikačních úrovní pro NSK	1.-9. měsíc	NÚOV a dodavatel
1. národní konference o NSK – pojetí NSK	16. měsíc	NÚOV a dodavatel
Úprava pojetí NSK a jejích vybraných systémových prvků	16.-17. měsíc	NÚOV a dodavatel
Návrh systému hodnocení dosažených odborných způsobilostí v rámci NSK	18.-24. měsíc	NÚOV a dodavatel
2. národní konference o NSK – hodnocení dosažených odborných způsobilostí	25. měsíc	NÚOV a dodavatel
Úprava návrhu hodnocení dosažených odborných způsobilostí a kompletace informací o pojetí a obsahu NSK, zpracování koncepce NSK, jejího naplňování a provozu	26.-29. měsíc	NÚOV a dodavatel

Aktivita 2 – Tvorba standardů kvalifikací

Cíl:

Cílem aktivity je vytvořit metodiku tvorby kvalifikačních standardů a na jejím základě vytvořit soubor kvalifikačních standardů pro vybrané obory vzdělání a pro oblast nižších kvalifikací.

Obsah:

Nejprve bude navržena metodika tvorby kvalifikačních standardů. Každý kvalifikační standard bude (mimo jiné) obsahovat informaci o tom, zda je pro trh práce žádoucí konstruovat na jeho základě dílčí kvalifikace. Zároveň přinese informace o tom, jaké tyto dílčí kvalifikace budou. Metodika bude koncipována tak, aby byla využitelná i pro vyšší kvalifikační úroveň, zejména pro kvalifikace odpovídající střednímu vzdělání s maturitní zkouškou.

Na základě metodiky bude dále vytvořen soubor kvalifikačních standardů. Jejich tvůrci, nominovaní sociálními partnery, budou formou školení seznámeni s metodikou a podpurným programem. Pro každou skupinu tvůrců (standardů kvalifikací, hodnotících standardů a vzdělávacích modulů pro dílčí kvalifikace) o 10 účastnících budou pořádána tři školení do roka na osmi místech České republiky. Pro sociální partnery zajistí organizaci školení NÚOV ve spolupráci s dodavatelem, školám poskytnou školení pracovníci NÚOV. Standardy budou využity k naplnění příslušné části NSK a stanou se východiskem pro tvorbu hodnotících standardů (nejen v rámci tohoto projektu – blíže viz. např. 8.2)

Realizační tým:

manager – kvalifikační standardy (NÚOV),
management – standardy a moduly – organizace sociálních partnerů (NÚOV),
management – sociální partnerství (dodavatel),
experti – systémové návrhy a metodika (NÚOV),
experti – metodika (dodavatel),
experti – informatika (dodavatel),
experti – kvalifikační standardy (NÚOV),
experti – kvalifikační standardy – sociální partneři (NÚOV),
experti – poradní tým-sociální partneři,
experti – poradní tým-školy.

Výstup:

- obecně použitelná metodika tvorby kvalifikačních standardů,
- podpurný program pro tvůrce kvalifikačních standardů,
- vytvoření všech standardů kvalifikací pro dvě kvalifikační úrovně v NSK (pro všechny obory vzdělání odpovídající úrovni ISCED 3C a pro obory vzdělání odpovídající úrovni ISCED 2),

Harmonogram:

Činnost	Konání	Zodpovědnost
Metodika tvorby popisů úplných a částečných kvalifikací (kvalifikačních standardů)	1.-5. měsíc	dodavatel a NÚOV (zajištění metodiky)
Tvorba prvního souboru kvalifikačních standardů pro vybrané obory vzdělání	6.-12. měsíc	NÚOV
Tvorba prvního souboru kvalifikačních standardů pro oblast nižších kvalifikací	6.-12. měsíc	NÚOV
Tvorba druhého souboru kvalifikačních standardů pro vybrané obory vzdělání	18.-27. měsíc	NÚOV
Tvorba druhého souboru kvalifikačních standardů pro oblast nižších kvalifikací	18.-27. měsíc	NÚOV

Aktivita 3 Tvorba hodnotících standardů

Cíl:

Cílem aktivity je spolupracovat s řešiteli systémového projektu UNIV na tvorbě metodiky, vytvořit program pro tvorbu hodnotících standardů a s jeho využitím vytvořit soubor hodnotících standardů pro vybrané obory vzdělání a zpětně zkontrolovat jejich konzistenci s využitými kvalifikačními standardy.

Obsah:

Nejprve bude (ve spolupráci s týmem v systémovém projektu UNIV) dopracována metodika tvorby hodnotících standardů. Na jejím základě bude vytvořen a prakticky vyzkoušen podpůrný počítačový program pro tvůrce hodnotících standardů. S jeho pomocí a s využitím vytvořených kvalifikačních standardů budou pro vybrané obory vzdělání zpracovány hodnotící standardy. Tvůrci hodnotících standardů, nominovaní sociálními partnery, budou formou školení seznámeni s metodikou a podpůrným programem.

Před dalším využitím vytvořených hodnotících standardů (v projektu UNIV jako základu pro hodnocení výsledků informálního vzdělávání a neformálního učení, v projektu Kvalita jako základu pro stanovení jednotného zadání závěrečných zkoušek) bude prověřena a zkontrolována konzistence hodnotících standardů s odpovídajícími kvalifikačními standardy⁵.

Realizační tým:

manager – hodnotící standardy (NÚOV),
manager – standardy a moduly – organizace sociálních partnerů (NÚOV),
manager – sociální partnerství (dodavatel),
experti – systémové návrhy a metodika (NÚOV),
experti – metodika (dodavatel),
experti – informatika (dodavatel),
experti – hodnotící standardy (NÚOV),
experti – hodnotící standardy – sociální partneři (NÚOV),

⁵ Výsledkem kontroly může být nejen požadavek úpravy jak směrem ke standardům hodnotícím, tak směrem ke standardům kvalifikačním.

experti – poradní tým-sociální partneři,
experti – poradní tým - školy.

Výstup:

- metodika a obecně využitelný program na podporu tvorby hodnotících standardů,
- 40 hodnotících standardů pro vybranou kvalifikační úroveň v NSK (odpovídající úrovni vzdělání ISCED 3C),
- 20 hodnotících standardů pro oblast nižších kvalifikací (odpovídající úrovni vzdělání ISCED 2).

Harmonogram:

Činnost	Konání	Zodpovědnost
Dopracování metodiky a vytvoření podpůrného programu pro tvorbu hodnotících standardů	6.-8. měsíc	dodavatel a NÚOV (zajištění metodiky)
Tvorba hodnotících standardů pro vybrané obory vzdělání	9.-14. měsíc	NÚOV
Tvorba hodnotících standardů pro oblast nižších kvalifikací	9.-14. měsíc	NÚOV
Kontrola a zajištění konzistence vytvořených kvalifikačních a hodnotících standardů	14.-15. měsíc	NÚOV

Aktivita 4 Informační systém NSK

Cíl:

Cílem aktivity je navrhnout a vytvořit informační systém NSK, který bude definovat jednotlivé úrovně kvalifikací a zároveň bude obsahovat popis prvků systému (kvalifikační a hodnotících standardy) a jejich vzájemné vazby. Informační systém bude dostupný prostřednictvím internetu všem aktérům celoživotního učení.

Obsah:

Informační systém bude vytvořen na základě navržené metodiky tvorby jednotlivých prvků NSK a jejich vzájemných vazeb. V úvodu celé aktivity bude třeba zajistit HW a SW vybavení. Jedná se především o nákup, instalaci a zprovoznění serveru, na kterém celý informační systém NSK poběží. Zároveň bude třeba zajistit techniku a SW vybavení pro vývoj aplikací. Pro realizátory projektu bude vytvořen řešitelský web-server. Ten bude rovněž zajišťovat informovanost odborné i laické veřejnosti o cílech a stavu realizace projektu. Samotná tvorba informačního systému bude prováděna v několika krocích. Za využití use-case, procesních a datových modelů bude navržena struktura IS NSK, budou definovány jednotlivé prvky a procesy tvorby a správy NSK. Dále bude navržena struktura celé aplikace, vytvořen objektový model a zároveň navrhnout grafický design celého informačního systému. Programování a ladění aplikací proběhne ve třech iteračních krocích. Následně proběhne rozsáhlé testování vytvořeného IS NSK, na jehož základě bude shromážděn soubor

přípomínek, které se stanou podkladem pro závěrečné úpravy a opravy aplikace. Během celé aktivity bude muset být zajištěna odborná správa webového serveru.

Realizační tým:

manažer – informatika (dodavatel)
experti – informatika (dodavatel),
manažer – softwarové produkty (NÚOV),
experti – metodika (dodavatel)

Výstupy:

- **Informační systém NSK** - fungující systém obsahující popis struktury NSK, jejich prvků a vzájemných vazeb. Součástí systému budou zároveň částečně naplněné databáze obsahující soubory kvalifikačních, hodnotících a vzdělávacích standardů pro vybrané obory vzdělání;
- **Diagram případů užití (Use Case) systému NSK;**
- **Procesní model (DFD) systému NSK;**
- **Datový model (CDM) systému NSK** – prvky PV;
- **Datový model (CDM) systému NSK** – procesy tvorby a správy NSK;
- **Kompletní dokumentace celého IS NSK**

Harmonogram:

Činnost	Konání	Zodpovědnost
Příprava HW webového serveru a vývojářských PC	6.-9. měsíc	dodavatel
Tvorba řešitelského webu	6.-8. měsíc	dodavatel
Návrh struktury a tvorba informačního systému NSK	9.-22. měsíc	dodavatel
Údržba informačního systému NSK (drobné úpravy a opravy)	23.-29. měsíc	dodavatel
Správa webového serveru	6.-29. měsíc	dodavatel

Aktivita 5 – Přenos kreditů

Cíl:

Cílem aktivity je koncepčně doplnit NSK ve směru, který odpovídá požadavkům Lisabonského procesu v EU – navrhnout vstupní vymezení a řešení problematiky přenosu kreditů na středoškolské úrovni.

Obsah:

MŠMT a partneři v realizaci provedou analýzu možnosti rozšíření přenosu kreditů i do oblasti střední (středoškolské) úrovně vzdělávání a kvalifikací, a na tomto základě navrhnou způsob uchopení a řešení této perspektivní problematiky.

Realizační tým:

manažer – systémové aktivity (NÚOV),
 experti – systémové návrhy a metodika (NÚOV),
 experti – poradní tým-sociální partneři,
 experti – poradní tým-školy.

Výstup:

- studie obsahující základní informace k problematice přenosu kreditů na středoškolské úrovni a návrhy možných postupů a řešení ve vazbě na další rozvoj NSK.

Harmonogram:

Činnost	Konání	Zodpovědnost
Vstupní vymezení problematiky přenosu kreditů a návrhy možných postupů a řešení	23.-28. měsíc	NÚOV

Aktivita 6 Tvorba vzdělávacích modulů pro dílčí kvalifikace

Cíl:

Cílem je vytvořit metodiku tvorby vzdělávacích modulů pro dosahování dílčích kvalifikací a tvorba vzdělávacích modulů pro dosahování dílčích kvalifikací a pro oblast nižších kvalifikací

Obsah:

Nejprve bude navržena metodika tvorby vzdělávacích modulů na základě kvalifikačních standardů (obsahujících informaci o tom, jaké dílčí kvalifikace jsou požadovány trhem práce. Zástupci škol budou po vyškolení k práci s metodikou a podpurným programem tvořit vzdělávací moduly. Tvorba vzdělávacích modulů proběhne ve dvou samostatných vlnách (nejprve pro dílčí kvalifikace, následně pro oblast nižších kvalifikací).

Vzdělávací moduly vytvořené na základě metodiky sice nebudou součástí NSK, stanou se však názorným dokladem jak obecné využitelnosti konceptu dílčích kvalifikací, tak zcela konkrétního prostředku pro podporu dalšího vzdělávání na středních školách. Jejich tvorba zajistí v rámci projektu důležitou zpětnou vazbu pro tvůrce odpovídajících kvalifikačních a hodnotících standardů a pozitivně tak ovlivní kvalitu těchto prvků NSK. Přípravou zástupců škol na tvorbu vzdělávacích modulů bude zajištěn prvotní okruh dobře připravených uživatelů NSK při podporování tvorby programů dalšího vzdělávání na školách.

Realizační tým:

manager – tvorba vzdělávacích modulů (NÚOV),
 manager – standardy a moduly – organizace sociálních partnerů (NÚOV),
 experti – systémové návrhy a metodika (NÚOV),
 experti – metodika (dodavatel),
 experti – informatika (dodavatel),
 experti – vzdělávací moduly - školy (NÚOV),

experti – vzdělávací moduly – organizace sociálních partnerů (NÚOV),
 experti – poradní tým-sociální partneři,
 experti – poradní tým-školy.

Výstup:

- obecně použitelná metodika tvorby vzdělávacích modulů pro dílčí kvalifikace a pro vzdělávání v oblasti nižších kvalifikací,
- podpůrný program pro tvůrce vzdělávacích modulů,
- 20 souborů vzdělávacích modulů pro programy dalšího vzdělávání na školách,
- soubor vzdělávacích modulů pro oblast nižších kvalifikací (pro kurzy druhé šance).

Harmonogram:

Činnost	Konání	Zodpovídá
Metodika tvorby vzdělávacích modulů pro dílčí kvalifikace	12.-17. měsíc	dodavatel a NÚOV (zajištění metodiky)
Ověření tvorby vzdělávacích modulů pro dosahování dílčích kvalifikací na vybraných školách	18.-28. měsíc	NÚOV
Metodika tvorby vzdělávacích modulů pro oblast nižších kvalifikací	18.-21. měsíc	dodavatel a NÚOV (zajištění metodiky)
Pilotní ověření tvorby vzdělávacích modulů pro oblast nižších kvalifikací na vybraných školách	22.-26. měsíc	NÚOV

Aktivita 7 Organizace a řízení

Cíl:

Cílem aktivity je zajistit kvalitní řízení projektu, splnění plánovaných aktivit a dosažení předpokládaných výsledků na odpovídající kvalitativní úrovni.

Obsah:

Aktivita má průřezový charakter, probíhá po celou dobu projektu a zahrnuje:

- obsahově-organizační, ekonomický a administrativně-technický management projektu,
- koordinaci postupů a výsledků se souvisejícími systémovými projekty,
- personální, materiálně-technické, administrativní a logistické zajištění realizace projektu,
- informační servis projektu a public relations projektu.

Management projektu

Realizace projektu bude řízena prostřednictvím projektového týmu v NÚOV a projektového týmu dodavatele. Každý z těchto týmů se bude skládat z vedoucího manažera a jeho zástupce, vedoucích aktivit a ekonomického manažera.

Management projektu NÚOV zahrnuje řízení aktivit souvisejících s:

- Navržením struktury a obsahu Národní soustavy kvalifikací a navržením systému hodnocení dosažených způsobilostí pro NSK,
- Vytvořením obecně využitelných metodik tvorby vybraných prvků Národní soustavy kvalifikací a vytvořením pilotního souboru těchto prvků.
- Podporou ustavených poradních týmů.

Management projektu dodavatele zahrnuje řízení aktivit souvisejících s:

- Tvorbou funkční internetové aplikace pro pilotní naplňování NSK a internetovou prezentací souboru prvků NSK a jejich vztahů.
- Tvorbou podpůrného programu pro tvůrce kvalifikačních a hodnotících standardů a vzdělávacích modulů.
- Komunikací se sociálními partnery, zajišťováním dat ze sféry výkonu práce a spoluprací na tvorbě metodik.

Řešení úkolů projektu bude projednáváno s poradním týmem – školy s poradním týmem – sociální partneři. Management projektu zahrnuje také koordinaci postupů a výsledků se souvisejícími systémovými projekty.

Průběh a výsledky řešení projektu budou pravidelně monitorovány a vyhodnocovány formou zpráv předkládaných MŠMT jako nositeli (konečnému příjemci) projektu. Kontrola plnění projektu bude zajištěna **řídícím výborem projektu** (ŘVP), jehož členy budou zástupci MŠMT (odboru 20) a zástupci partnerů, kteří se na realizaci projektu podílejí.

Personální, materiálně-technické, administrativní a logistické zajištění realizace projektu

Do realizace budou ze strany NÚOV zapojeni vedoucí pracovníci sekce pro kurikulum odborného vzdělávání a odborní garanti za jednotlivé obory vzdělání, kteří se budou podílet na jednotlivých aktivitách. Na tvorbě systémových návrhů budou spolupracovat pracovníci sekce pro koncepci odborného vzdělávání, analýzy a informace. Ze strany dodavatele se do realizace projektu zapojí zejména pracovníci se zkušenostmi z tvorby ISTP a experti na tvorbu informačních systémů.

Dále budou na realizaci projektu spolupracovat externí odborníci ze sféry výkonu práce (zástupci sociálních partnerů nominovaní organizacemi zaměstnavatelů s celostátní působností a ústředními odborovými orgány), odborníci školští a externí konzultanti pro vybrané otázky související s projektem (zastoupení zejména v poradních týmech).

Administrativní podporu projektu budou zajišťovat asistentka projektu, administrativní pracovníci a pracovníci pro informační servis a logistiku.

Informační servis a služby a public relations

Ve směru do projektu se zaměří na zajištění informačních toků k řídícímu a koordinačnímu výboru projektu a k oběma poradním týmům. Dalším základním úkolem tohoto směru bude zajištění všech dílčích i konečných výstupů (publikací, studií, zpráv, metodik, podpůrných programů, modelu informačního systému atp.).

Vnější publicita projektu bude zajišťována prostřednictvím webových stránek MŠMT, NÚOV a dodavatele, tiskových zpráv pro celostátní a regionální média a prostřednictvím odborného tisku (Učitel'ské noviny, bulletin odborného vzdělávání, TAMR). Projekt bude mít vlastní internetové stránky, které budou průběžně aktualizovány. Významnou roli v publicitě a šíření výsledků budou hrát dvě národní konference. Informační servis a služby public relations bude v projektu zajišťovat samostatný pracovník pro PR.

Realizační tým:

management projektu (NÚOV):

- manažer projektu,
- zástupce manažera projektu, manažer pro softwarové produkty,
- manažer – systémové aktivity,
- manažer – koordinace tvorby NSK, public relations,
- manažer – kvalifikační standardy,
- manažer – hodnotící standardy,
- manažer – vzdělávací moduly,
- ekonomický manažer,
- manažer – NSK, standardy a moduly – organizace sociálních partnerů,

administrativní pracovníci.

management projektu (dodavatel):

- manažer projektu,
- zástupce manažera,
- manažer – informatika,
- manažer – metodika tvorby prvků NSK,
- manažer – sociální partnerství,
- manažer – public relations,
- ekonomický manažer,

administrativní pracovníci.

Harmonogram:

Činnost	Konání	Zodpovídá
Ustavení řídicích a pracovních týmů Ustavení poradních týmů (školy + soc. partneři) Příprava vstupů (webové stránky projektu)	1.-6. měsíc	NÚOV a dodavatel
Podpora a koordinace práce řídicího výboru projektu, podpora ustavených poradních týmů	1.-29. měsíc	NÚOV a dodavatel
Komunikace s odbornou veřejností, šíření a diskutování postupně dosahovaných výsledků projektu	1.-29. měsíc	NÚOV a dodavatel
Závěrečné vyhodnocení projektu	30.-32. měsíc	NÚOV a dodavatel

Poznámka:

Datum uzavření smlouvy o realizaci projektu je zásadním faktorem ovlivňujícím harmonogram postupu.

4 Způsob realizace projektu

MŠMT zodpovídá za celkové řízení a kontrolu plnění projektu a zodpovídá za řádné, efektivní a včasné monitorování realizace projektu, zejména na základě pravidelných zpráv od partnerů.

4.1 Metody realizace

Klíčové postavení v projektu mají **aktivity systémové**, tedy aktivity vedoucí k navržení struktury a obsahu Národní soustavy kvalifikací, vymezení kvalifikačních úrovní a navržení způsobu hodnocení dosažených odborných způsobilostí.

Řešitelé budou při vstupech do jednotlivých systémových aktivit vždy navzájem diskutovat své vstupní představy (pracovní semináře, kulaté stoly, brainstormingy) s dostupnými odborníky jak z domácího prostředí, tak s mezinárodními experty. Směrem k zahraničí budou využity vybudované kontakty NÚOV z různých mezinárodních projektů, zejména OECD-kvalifikační systémy, MATRA – sociální partnerství, VQT dialog. Projekt v této souvislosti počítá i se zapojením zahraničních odborníků do řešitelských týmů.

S využitím všech uvedených a dalších inspiračních zdrojů budou zpracovány **koncepční návrhy**, které budou prostřednictvím internetových stránek projektu a článků v tisku předestřeny **k diskuzi široké odborné veřejnosti** a široce diskutovány na dvou národních konferencích zaměřených:

- na obecnou problematiku Národní soustavy kvalifikací (pojetí, struktura, obsah),
- na navržený systém hodnocení dosažených odborných způsobilostí.

Systémové aktivity doplní v projektu dílčí úkoly zaměřené na **jednotlivé prvky soustavy**. Řešení těchto specifických úkolů bude sice provázáno s postupem aktivit systémových, vlastní práce však budou probíhat ve schématech standardních postupů, např.: **vývoj určitého prostředku či produktu – připomínkové řízení – úprava prostředku či produktu – proškolení všech uživatelů – praktické využívání – zpětnovazební hodnocení a konečná úprava**. Metody realizace ovlivní i doporučení poradního týmu – školy a doporučení poradního týmu – sociální partneři, s jejichž zřízením a využíváním projekt počítá.

Naplňování NSK jednotlivými prvky bude probíhat výše popsaným způsobem, avšak bude zároveň ovlivněno následujícími výchozími předpoklady:

- Při tvorbě standardů kvalifikací bude využito zkušeností získaných před zahájením systémového projektu. Zejména jsou to zkušenosti s tvorbou profesních profilů pro obory vzdělání v oborových skupinách NÚOV. Proto bylo možné naplánovat vytvoření početné skupiny standardů - pro všechny obory odpovídající dvěma úrovním kvalifikací.
- Tvorba hodnotících standardů stejně jako tvorba sad vzdělávacích modulů pro dílčí kvalifikace nebo pro nižší kvalifikace bude v rámci projektu představovat otevření velmi specifické a zcela jistě nové problematiky. Proto cílem realizace

odpovídajících aktivit nebude „masivní produkce“ příslušných prvků, ale půjde spíše o pilotní ověření a „zvládnutí technologie“ při tvorbě stanoveného pilotního vzorku příslušných prvků a zpětné dopracování metodiky. Metodika a určitý základní soubor prvků využitelných jako modely mohou sehrát významnou roli při naplňování NSK prvky vytvořenými v jiných systémových projektech ESF nebo v rámci kmenové činnosti NÚOV.

4.2 Partneři a jejich zapojení při realizaci projektu

Projekt předpokládá spolupráci MŠMT se dvěma hlavními partnery v realizaci, Národním ústavem odborného vzdělávání a dodavatelem. Samotné cílové skupiny budou do projektu zapojeny jako tzv. externí partneři v realizaci a ověřování (celkové schéma zapojení partnerů viz příloha č.3 Rozvoj NSK podporující celoživotní učení - schéma zapojení partnerů projektu).

Popis zapojení NÚOV:

Národní ústav odborného vzdělávání je příspěvkovou organizací přímo řízenou Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Důvod jeho zapojení do projektu vyplývá ze skutečnosti, že stát na tento subjekt již dříve delegoval provádění konkrétní části politiky pro danou sféru, a to zejména⁶:

- analytické, vědecké a výzkumné činnosti zaměřené na tvorbu a rozvoj vzdělávací politiky státu v oblasti odborného vzdělávání,
- koncepční činnosti zaměřené na tvorbu kurikulárních dokumentů,
- evaluační činnosti zaměřené na tvorbu systému evaluace v oblasti odborného vzdělávání a na vytváření evaluačních nástrojů a kritérií.

NÚOV dále z pověření MŠMT od roku 1998 řídí a koordinuje činnost tzv. oborových skupin, které se zapojují zejména do řešení úkolů vyžadujících spolupráci reprezentantů vzdělávací sféry s odborníky ze světa práce.

Od roku 2003 NÚOV zastupuje z pověření MŠMT Českou republiku při řešení projektu OECD: The Role of National Qualifications Systems in Promoting Lifelong Learning. V přímé návaznosti na zaměření navrhovaného systémového projektu je důležitá vzájemná spolupráce NÚOV a MŠMT při řešení projektu tvorby Integrovaného systému typových pozic.

Národní ústav odborného vzdělávání bude mít v rámci celého projektu významnou řídicí a koordinační roli. Pro MŠMT bude partnerem v realizaci projektu, který bude řídit všechny klíčové aktivity projektu, zejména:

- Navržení struktury a obsahu Národní soustavy kvalifikací, vymezení kvalifikačních úrovní a navržení systému hodnocení dosažených odborných způsobilostí v rámci NSK (organizaci národních konferencí zaměřených jak na

⁶ Změna zřizovací listiny Výzkumného ústavu odborného školství, č.j. 32603/2000-2, ze dne 20.12.2000

obecnou problematiku Národní soustavy kvalifikací, tak na navržený systém hodnocení dosažených způsobilostí).

- Vytvoření obecně využitelných metodik tvorby vybraných prvků Národní soustavy kvalifikací a vytvoření pilotního souboru těchto prvků.

Kromě toho se NÚOV bude podílet na praktickém řešení všech jednotlivých úkolů plánovaných projektem. Národní ústav odborného vzdělávání bude dále koordinovat a řídit práci odborníků navržených sociálními partnery, ministerstvy, kraji, vybranými školami a vysokoškolskými institucemi, kteří se budou prostřednictvím poradních týmů podílet na realizaci jednotlivých aktivit navržených projektem.

Národní ústav odborného vzdělávání se bude podílet na práci řídicího výboru projektu a obou poradních týmů projektu – tedy poradního týmu zástupců sociálních a dalších partnerů a poradního týmu zástupců škol.

Popis zapojení dodavatele:

Dodavatel bude v rámci projektu zajišťovat především tyto aktivity:

- Tvorba funkční internetové aplikace pro pilotní naplňování NSK a internetovou prezentaci souboru prvků NSK a jejich vztahů.
- Tvorba podpůrného software pro tvůrce kvalifikačních a hodnotících standardů a vzdělávacích modulů.

Kromě toho se dodavatel bude podílet na praktickém řešení všech jednotlivých úkolů plánovaných v projektu. Dodavatel bude dále řídit proces kontaktování expertů vytvářejících ISTP s cílem jejich zapojení do řešení konkrétních aktivit projektu a spolupracovat při organizaci metodických setkání pro tvůrce kvalifikačních a hodnotících standardů a vzdělávacích modulů. Dále zajistí podkladová data ze sféry trhu práce pro tvorbu kvalifikačních a hodnotících standardů a navrhne systémové přizpůsobení tvorby standardů kvalifikací na základě aktuálního vývoje ISTP.

Kromě toho bude potenciál tohoto partnera využíván formou konzultací při řešení všech dílčích pracovních úkolů projektu. Dodavatel se bude podílet též na práci řídicího výboru projektu i obou poradních týmů projektu.

4.3 Vnitřní postupy řízení

Principy vnitřního řízení projektu vycházejí ze zásad stanovených v Dodatku OPRLZ a budou upraveny smlouvou mezi konečným příjemcem a partnery v realizaci. Řídicí strukturu projektu tvoří řídicí výbor projektu a projektové týmy.

Základním prvkem řízení je **řídicí výbor projektu (ŘVP)**, jehož členy jsou: předseda, hlavní manažer projektového týmu NÚOV, hlavní manažer projektového týmu v organizaci dodavatele a hlavní finanční manažer projektu.

Předseda ŘVP (ředitel odboru 20 MŠMT), zodpovídá za správnost věcného postupu realizace vzhledem k věcné gesci a poskytuje informace o průběhu realizace projektu

vedení skupiny II. Partneri a příslušný útvar konečného příjemce na MŠMT zodpovídají za organizační, technickou a finanční správnost realizace projektu.

Hlavní manažeři projektových týmů NÚOV a dodavatele, ředitelé či určení zástupci NÚOV a dodavatele, sestaví **projektové týmy** a jmenují vedoucí aktivit. Manažeři jednotlivých **projektových týmů** zajišťují v rámci svých týmů realizaci aktivit. Manažeři projektových týmů sestavují z aktivit dílčí pracovní plán jako podklad pro pracovní plán etapy, monitorují a hodnotí plnění dílčího pracovního plánu a výsledky předávají řídicímu výboru projektu.

Pro řešení úkolů uvnitř tematických a obsahových celků budou na základě stanovených kritérií vybírání **dodavatelé**. Výběr dodavatelů pomocí výběrového řízení zajišťují manažeři projektových týmů. Financování výběrového řízení na dodavatele je zahrnuto do rozpočtů jednotlivých aktivit.

Kontrolu kvality realizace projektu provádí MŠMT, průběžné monitorování a hodnocení částí projektu provádí partneři projektu a MŠMT. Projekt je průběžně hodnocen a monitorován, tak jak je pro systémové projekty uvedeno v Dodatku OP RLZ, na což navazuje přidělování finančních prostředků. Průběh projektu je zveřejňován v průběžných a výročních zprávách a v závěrečné zprávě.

4.4 Stanovení zodpovědnosti

Činnost:	Gesce:
Zřízení řídicího výboru (ŘVP)	MŠMT
Složení řídicího výboru	MŠMT, Ř NÚOV, dodavatel
Jmenování manažerů projektových týmů	Ř NÚOV, dodavatel
Sestavení projektových týmů	Manažeři projektových týmů partnerů
Oslovení a výběr subdodavatelů na základě stanovených kritérií	Partneři
Harmonogram realizace	NÚOV, dodavatel
Řízení tvorby NSK	NÚOV, dodavatel
Podpůrné systémy (informační a osvětová kampaň)	NÚOV, dodavatel, MŠMT
Kontrola kvality realizace obsahu projektu	MŠMT
Průběžné monitorování a hodnocení projektu	NÚOV, dodavatel, MŠMT
Závěrečné vyhodnocení projektu	MŠMT

5 Výstupy projektu

Konkrétními výstupy projektu budou všechny výstupy uvedené v popisu plánovaných aktivit. Ty je možné rozřadit do následujících základních skupin.

1. Pojetí a struktura NSK

Národní soustava kvalifikací bude pojata jako transparentní systémový základ postavený na úrovních kvalifikací. Pro každou úroveň kvalifikace bude zpracován ukazatel (deskriptor) rámcově popisující žádoucí úroveň odborných způsobilostí. V rámci kvalifikačních úrovní bude dále stanoven systém hodnocení dosažených odborných způsobilostí ve vazbě na kvalifikační, vzdělávací a hodnotící standardy.

2. Vytvoření obsahu NSK

Na základě vymezení úplných a dílčích kvalifikací a jejich vzájemných vazeb budou vytvořeny kvalifikační a částečně i hodnotící standardy v rámci kvalifikační úrovně odpovídající úrovni vzdělání ISCED 3C (kvalifikační úroveň odpovídající vzdělání kategorie H) a kvalifikační úrovně odpovídající úrovni vzdělání ISCED 2 (kvalifikační úroveň odpovídající vzdělání kategorie E).

3. Informační systém NSK

Informační systém Národní soustavy kvalifikací bude veřejně prezentovat strukturu a pojetí NSK, bude popisovat jednotlivé kvalifikační úrovně a také možnosti jejich dosažení. Zároveň bude obsahovat databáze kvalifikačních, hodnotících a vzdělávacích standardů, které budou přesně popisovat jednotlivé kvalifikace, metody jejich ověření a způsoby jejich dosažení včetně částky potřebné k přezkoušení a seznam autorizovaných osob pro danou dílčí kvalifikaci). Informační systém bude volně dostupný prostřednictvím internetu a bude sloužit jako zdroj informací všem aktérům procesu celoživotního učení.

4. Metodiky tvorby prvků NSK

Výstupy metodického charakteru budou v rámci projektu představovat základní vklad, na který může navázat tvorba těchto prvků v dalších projektech ESF nebo v kmenové činnosti NÚOV.

Jejich tvorba umožní postupné naplňování NSK, a to jak v rámci tohoto projektu, tak ve vztahu k souběžně realizovaným projektům či k projektům budoucím. Obecně využitelné metodické nástroje budou v rámci projektu vytvářeny (metodika pro tvorbu kvalifikačních standardů) nebo přejímány (metodika tvorby hodnotících standardů).

5. Prostředky pro podporu využívání NSK

Základním výstupem tohoto charakteru bude metodika tvorby vzdělávacích modulů (nejlépe univerzální pro všechny dílčí kvalifikace) pro dílčí kvalifikace a pro oblast nižších kvalifikací a vzorek vzdělávacích modulů vytvořených na jejím základě. Tyto vzdělávací moduly budou názorným dokladem využitelnosti prvků NSK pro podporu dalšího vzdělávání na středních školách.

5.1 Přidaná hodnota projektu

Hlavní přidanou hodnotou projektu je

- **vytvoření Národní soustavy kvalifikací a předpokladů pro její další rozvoj;**
- **vytvoření systémového základu pro uznávání, hodnocení a ověřování výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení;**

- **vytvoření systému, který umožní hodnotit dílčí kvalifikace, které budou součástí kvalifikace úplné dle pravidel vymezených školským zákonem.**

Realizací projektu se dále vytvoří podmínky pro rozvoj dalšího vzdělávání na středních a vyšších odborných školách a pro účinné ovlivňování cílů a obsahu vzdělávání ze strany sociálních partnerů a jejich organizací. Realizací projektu se zároveň zvýší dostupnost kvalifikačního vzdělávání pro skupiny osob s nízkou kvalifikací, zejména v rámci poskytnutí možnosti opětovnému vstupu do procesu vzdělávání. Pro všechny zaměstnavatele (v celostátním i evropském měřítku) přinese realizace projektu možnost využívání transparentního kvalifikačního systému.

6 Financování projektu

Finanční náklady a ostatní požadované informace rozvedeny v příloze č.2 **Rozpočet projektu.**

6.1 Udržitelnost projektu

Realizací navrhovaného systémového projektu bude NSK vytvořena a částečně naplněna. Tím budou vytvořeny předpoklady pro její další rozvoj a naplňování. Národní soustavu kvalifikací je třeba chápat jako systém, který není statický - vyvíjí se kontinuálně a v závislosti na vývoji trhu práce či vzdělávacího systému je třeba NSK průběžně doplňovat a aktualizovat.

Předpokládá se, že rámec pro fungování NSK po skončení navrhovaného systémového projektu bude dán zákonem o dalším vzdělávání. Ten vymezí také gesci nad NSK a krytí fungování soustavy z rozpočtových zdrojů.

Pro celkové naplnění NSK a její průběžnou aktualizaci budou hrát i po skončení navrhovaného systémového projektu zásadní roli partneři v realizaci projektu. Odborníci v NÚOV budou usilovat o naplňování NSK a průběžnou aktualizaci jejího obsahu a zhodnocovat tak bezprostřední napojení na školy a na sociální partnery, jejichž informace a myšlenky jsou pro další rozvoj NSK také klíčové.

Velký význam pro udržitelnost výstupů projektu mají samotné střední a vyšší odborné školy, které budou NSK využívat pro sestavování programů dalšího vzdělávání a programů „druhé šance“ a tyto programy na základě aktualizací NSK inovovat.

7 Rizika

Problematika Národní soustavy kvalifikací je úzce spjata s připravovaným zákonem o dalším vzdělávání. Tato právní norma by měla legislativně zakotvit NSK a stanovit některé mechanismy, o které se bude realizace projektu opírat.

Projekt předpokládá úzkou a intenzivní spolupráci sociálních partnerů, zejména zaměstnavatelů, klade velký důraz na plánování, procesní činnosti a velmi přesnou koordinaci dílčích aktivit. Pro realizaci projektu bude mít klíčový význam vhodné personální zajištění odborníků ze sféry výkonu práce.

Jedná se o velmi rozsáhlý projekt, a tak bude nutné zabezpečit i jeho další pokračování a aktualizaci již shromážděných dat.

Specifickým rizikovým faktorem je snaha provázat řešení projektu s jinými projekty, jejichž realizace se připravuje (a předpokládá). Vazby na další projekty (podrobněji popsane dále) mohou ovlivnit jak realizaci projektu, tak celkové dosažené výsledky.

Všechny tyto předpoklady představují zároveň rizika v případě, že se jednotlivé body nepodaří zajistit v maximální míře.

7.1 Návrh opatření pro předcházení rizikům

Od začátku přípravy projektu jsou založeny a rozvíjeny informační vazby mezi tvůrci projektu a zpracovateli návrhu zákona o dalším vzdělávání.

Součástí přípravného procesu pro uskutečnění projektu bude zajištění dostatečného počtu odborníků, kteří se budou na realizaci projektu podílet.

Jednotlivé aktivity projektu jsou velmi pečlivě plánovány a průběžně vyhodnocovány, velký důraz je kladen na koordinaci jednotlivých činností tak, aby byly zajištěny v dostatečné kvalitě a v požadovaném čase.

Do procesu bude zahrnuta celá řada sociálních partnerů, zejména zaměstnavatelů, tak, aby i v případě, že s některými partnery nebude spolupráce optimální, nebyla výrazně narušena a omezena realizace projektu.

Významné realizační riziko dané zejména závislostí některých aktivit projektu na převzetí metodiky tvorby hodnotících standardů z projektu ESF UNIV by bylo možné překlenout jedinečně zpracováním příslušné metodiky v rámci projektu NSK.

8 Vazby

8.1 Vazby projektu na příslušná opatření

Projekt je vázán na Opatření **3.1 Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních a rozvoj podpůrných systémů ve vzdělávání**. Realizace projektu vychází z potřeby věnovat pozornost systému různých kvalifikací a jejich certifikaci jako podmínky pro **vzájemnou propojenost a srovnatelnost vzdělání**, a to zejména v souvislosti s rostoucí mobilitou pracovních sil.

Projekt bezprostředně reaguje na globální cíl požadující **ustavení systémů podporujících rozvoj vzdělávání a jeho vazby na trh práce**. Národní soustava kvalifikací skutečně bude vhodným prostředím pro trvalý rozvoj komunikace partnerů mezi vzděláváním a trhem práce s velmi pozitivními dopady na obě dotčené oblasti.

Realizace projektu nepřímo přispěje i k naplnění globálního cíle **zkvalitnění vzdělávání v ZŠ, SŠ, VOŠ a ve školských zařízeních a ustanovení systémů podporujících rozvoj vzdělávání a jeho vazby na trh práce**, a to jak díky tomu, že vytvoří podmínky pro zkvalitnění vzdělávací nabídky (zejména středních škol), tak tím, že přispěje k zlepšení obecné dostupnosti zejména dalšího vzdělávání.

Projekt je v souladu se specifickým cílem **propojování počátečního a dalšího vzdělávání**. K jeho naplnění může přispět systémovým návrhem, který zpřístupní dosažení popsané kvalifikace nejen vzděláváním ve (formálních) komplexním vzdělávacím programu, ale též vzděláváním nebo učením organizovaným a osvědčovaným po částech a nově též zhodnocením a osvědčením výsledku neformálního vzdělávání nebo informálního učení.

8.2 Vazba projektu na jiné projekty ESF

V rámci **Opatření 3.1 OP RLZ** Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních a rozvoj podpůrných systémů ve vzdělávání má projekt vazbu k systémovému projektu ***Uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení v sítích škol poskytujících vzdělávací služby dospělým (UNIV)***. Tento projekt se zaměřuje na vytvoření nové cesty, která povede ke zhodnocení dosažených způsobilostí.

Pro vzájemný vztah obou projektů platí:

- Projekt NSK vytváří zásadní rámec pro porovnání výsledků učení a definování jejich vzájemných vztahů na jedné straně a vztahy mezi všemi vzdělávacími certifikáty na straně druhé.
- Projekt UNIV se zaměřuje na popsání způsobu, jak ověřit výsledky neformálního vzdělávání a informálního učení.

Díky vzájemné koordinaci aktivit projekt UNIV navrhne a vytvoří **mechanismy a metodické postupy oceňování výsledků učení**, které se stanou součástí NSK a významným způsobem ji tak doplní a zvýší její hodnotu. Součástí NSK se stanou také všechny hodnotící standardy vytvořené v projektu UNIV. Projekt NSK dále využije spolupráci s týmem projektu UNIV na dopracování metodiky tvorby hodnotících standardů V opačném směru projekt NSK poskytne projektu UNIV potřebné kvalifikační standardy a soubor čtyřiceti hodnotících standardů vytvořených pro úroveň odpovídající úrovni vzdělání ISCED 3C.

Dalším projektem z Opatření 3.1 OP RLZ, se kterým bude projekt NSK sdílet některé výstupy, je systémový projekt ***Vytvoření externího systému monitorování a hodnocení včetně zřízení Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání (včetně informační a poradenské činnosti (Kvalita I)***. Součástí NSK se stanou opět

všechny hodnotící standardy vytvořené v projektu Kvalita I. Projekt NSK poskytne projektu Kvalita I všechny kvalifikační standardy a k využití soubor čtyřiceti vytvořených hodnotících standardů.

Koordinovaná tvorba hodnotících standardů ve třech projektech (NSK, UNIV, Kvalita I) povede k naplnění celé jedné kvalifikační úrovně NSK. Vzájemné propojení všech tří projektů navíc umožní prakticky vyzkoušet hodnotící standardy jak v roli podkladu pro hodnocení výsledků učení (v projektu UNIV), tak v roli podkladu pro koncipování jednotného zadání závěrečné zkoušky (projekt Kvalita I). Tvůrci hodnotících standardů ve všech třech projektech také získají kvalitní zpětnovazební připomínky k výsledkům své práce. To zajistí pozitivně ovlivní kvalitu realizovaných projektů.

Třetím projektem z Opatření 3.1 OP RLZ, se kterým bude projekt NSK propojen, je systémový projekt ***Rozvoj a zdokonalení integrovaného diagnostického, informačního a poradenského systému v oblasti vzdělávání a volby povolání (VIP Kariéra)***. Projekt VIP Kariéra bude moci využívat většinu výstupů řešení projektu NSK a naopak tvorba některých prvků NSK bude využívat i informační a analytické výstupy z integrovaného informačního systému ISA, zejména informace týkající se vývojových trendů trhu práce, vývoje profesních struktur a kvalifikačních požadavků.

V současnosti existuje a funguje oblast počátečního vzdělávání a vedle této oblasti, zatím spíše nezávisle, oblast dalšího vzdělávání. Pro rozvoj systému celoživotního učení je nutné tyto dvě sféry propojit. S touto skutečností počítá nejen Opatření 3.1 OP RLZ, ale také **Opatření 3.3 OP RLZ**. Aby konečným výstupem byla jednotná a komplexní Národní soustava kvalifikací je nutné systémový projekt NSK předkládaný v rámci Opatření 3.1 koordinovat s projektem, který v rámci **Opatření 3.3 Rozvoj dalšího profesního vzdělávání** směřuje k systémovému zaštitění rozvoje dalšího profesního vzdělávání.

Oba projekty musí být koncipovány tak, aby se navzájem nepřekrývaly, ale koordinovaně doplňovaly koncept i obsah jediné Národní soustavy kvalifikací. **Projekt Kvalifikace (NSK) předkládaný v rámci Opatření 3.1 OP RLZ** se primárně zaměřuje na oblast počátečního vzdělávání a dalšího vzdělávání vedoucího ke stupni vzdělání a dosažení úplné kvalifikace. V této souvislosti řeší, např., metodiku sestavování dílčích kvalifikací do kvalifikací úplných. Naopak metodiku a všechny souvislosti tzv. "dalších odborných" kvalifikací (doplňování a rozšiřování kvalifikací v souladu s požadavky trhu práce) bude primárně řešit projekt připravovaný v rámci Opatření 3.3 OP RLZ.

Řešení projektu NSK předkládaného v rámci Opatření 3.1 OP RLZ ovlivní propojení počátečního vzdělávání s dalším profesním vzděláváním a povede k rozvoji dalšího vzdělávání na středních a vyšších odborných školách. Projekt připravovaný v rámci Opatření 3.3 OP RLZ se zaměří na rozvíjení systému dalšího profesního vzdělávání realizovaného mimo prostředí škol.

Výsledky dosažené v projektu realizovaném v rámci Opatření 3.3 OP RLZ mohou zcela zásadním způsobem doplnit NSK jak v oblasti vývoje prvků souvisejících s dalším profesním vzděláváním, tak v oblasti nastavování procesů a mechanismů

směřujících k systémovému propojení všech prvků NSK. To významně zvýší celkovou hodnotu soustavy a podtrhne význam všech aktivit plánovaných v souvisejících projektech.

8.3 Publicita

Za přípravu komunikační strategie, metodického řízení a realizaci informačních a propagačních opatření vztahujících se k pomoci z ESF je odpovědné MŠMT. K informovanosti odborné veřejnosti budou využity **publikace** v odborném tisku (Učitelské noviny, Učitelské listy, Moderní vyučování apod.), k informovanosti odborné i širší veřejnosti budou využity publikace prostřednictvím denního tisku a dalších médií. K účelům publicity projektu bude dále sloužit **Věstník MŠMT**, který bude přinášet všechny informace o projektu jednotlivým jeho klientům (školám). Propagace projektu bude také zajištěna na **webových stránkách** žadatele (tj. MŠMT) i NÚOV a dodavatele.

Soustavná komunikace s odbornou veřejností, šíření a diskutování postupně dosahovaných výsledků bude podporována doplňováním a aktualizací zřízených **webových stránek projektu**. Významnou roli v zajištění publicity v rozhodujících fázích projektu sehrají dvě plánované **celostátní konference** a na ně navazující publikační aktivity. Bude zajištěna publikace finálních výstupů z jednotlivých aktivit, závěrečné zprávy pro konečného příjemce.

Na všech informačních materiálech, publikacích, informačních letácích, dalších tiskových materiálech a webových stránkách budou uvedena **loga EU a ESF**, tak aby si široká i odborná veřejnost byla vědoma role, kterou EU hraje v souvislosti s financováním akcí zaměřených na odborné vzdělávání, zaměstnanost a rozvoj lidských zdrojů.

9 Horizontální témata projektu

9.1 Vliv na informační společnost

Realizace projektu zlepší podmínky pro systémovou podporu rozvoje a osvojování dovedností pro informační společnost. Již při samotné realizaci projektu bude podporováno širší využívání informačních technologií v oblasti vzdělávání. Zejména pracovníci škol zapojených do projektu se budou seznamovat s informačním prostředím NSK a budou se ho učit využívat k tvorbě vzdělávacích modulů pro dílčí kvalifikace. Vytvoření NSK bude dále (i po skončení realizace projektu) dlouhodobě pozitivně ovlivňovat rozvoj počítačové gramotnosti účastníků ve vzdělávání. Oblast informačních a komunikačních technologií bude zahrnuta v kvalifikačních požadavcích odrážejících zájem státu i reálné potřeby zaměstnavatelů. Nároky na využívání informačních a komunikačních technologií obsažené v NSK ve

standardech kvalifikací se promítnou i do standardů vzdělávacích (rámcové vzdělávací programy) a hodnotících.

9.2 Vliv na rovné příležitosti

Projekt je koncipován tak, že bude mít pozitivní dopad na všechny kategorie obyvatelstva, tzn. bez věkové a sociální diskriminace a také bez ohledu na pohlaví. Realizace projektových aktivit povede ke zvyšování rovných příležitostí na trhu práce pro účastníky celoživotního učení, pro které bude rozvoj Národní soustavy kvalifikací znamenat snadnější přístup k dalšímu vzdělávání. NSK podpoří tvorbu modulově uspořádaných vzdělávacích programů vedoucích k získání kvalifikace skládáním dílčích kvalifikací, což povede ke zvyšování šancí na trhu práce pro osoby s nízkou kvalifikací a bez kvalifikace.

9.3 Vliv na životní prostředí

Vytvoření podmínek pro zvyšování kvality vzdělávání a prostupnosti počátečního a dalšího vzdělávání a zlepšování dostupnosti kvalifikací je nezbytným předpokladem ke zvýšení vzdělanostní úrovně obyvatel. Vzdělané obyvatelstvo má tolerantnější a ohleduplnější postoje vůči hodnotám společnosti, včetně životního prostředí. Aktivita, které jsou v rámci tohoto projektu vymezeny v žádném případě negativně nezatíží životní prostředí, bude mít naopak nepřímý pozitivní dopad.

9.4 Místní iniciativy

Vytvoření Národní soustavy kvalifikací, zejména vymezení kvalifikačních a hodnotících standardů klade mimořádný důraz na zapojení sociálních partnerů – na celostátní i regionální úrovni. Ti by měli vyjádřit a popsat kvalifikační požadavky, které je zapotřebí zahrnout do Národní soustavy kvalifikací.

Vzhledem k místním iniciativám je důležité také průběžné pilotní ověřování tvorby prvků souvisejících s NSK, které bude probíhat v regionech - na středních a vyšších odborných školách.